

av både artikeln och referenserna handlar om just den kopplingen. Varningen i artikeln för antagandet att samband mellan hjärnfunktion och beteende alltid tyder på en primär biologisk störning verkar obegriplig för honom.

Erfarenheten som förälder

En annan och mycket respektabel utgångspunkt, däremot, är hans egna erfarenheter av att som förälder till barn med neuropsykiatriska problem ha fått usel hjälp. Att åtskilliga barn med svåra ADHD-symtom har missförstått inom barnpsykiatri är säkert en (av flera) orsaker till att debatten är så upprörd, liksom till neuropsykiaternas ambitioner.

Men sådana erfarenheter, hur beklagliga de än må vara, är inte skäl att uppfatta resonemang om och undersökningar av psykosociala faktorer som anklagelser mot föräldrar till alla barn med neuropsykiatrisk diagnos.

Problematisering av orsakerna

Lindqvist har läst sig till att »orsaken till barnets problem är föräldrarna». Men min artikel är avsedd att problematisera orsaksbegreppet. Man kan sällan utnämna en enda orsak, och man kan inte anta att alla fall med samma DSM-diagnos har samma mönster av etiologiska faktorer.

Jag påminde om det som utelämnats i t ex det svenska konsensusuttalandet 1999: att psykosociala bakgrundsfaktorer kan finnas i ADHD-fall, särskilt om diagnosen är slarvig. Det får Lindqvist att känna »det som ett hån mot föräldrar till ADHD/DAMP, Aspergers syndrom, Tourettes syndrom och autism att se dessa som potentiella sexualförbrytare och barnmisshandlare».

Kommentar till debatten om bokstavsdiagnoserna

Lindqvist nämner Eva Kärfves kritik av Christoffer Gillberg och andra neuropsykiatrer, och kallar den oseriös och hätsk. Eftersom den senaste tidens debatt om bokstavsdiagnoserna är så akut inflammerad kan det vara berättigat att beröra den något här.

Kärfves bok må vara hätsk i tonen och överdriven eller felriktad på vissa punkter [1]. Emellertid är hennes kritik av de begreppsliga och epidemiologiska underlagen för de neuropsykiatriska teserna mycket ingående. Den som avfärdar den med nedsättande adjektiv diskvalificerar sig själv.

Här ska tas upp bara ett exempel: påståendet att genetiskt arv är den huvudsakliga etiologin till (det tveksamma begreppet) DAMP. Jag kan inte finna stöd för detta i litteraturen, och jag är

skeptisk till det sätt på vilket man ibland använder dels begreppet »heritabilitet», dels resultat av tvillingstudier. Tillsammans med uppgiften att DAMP till 70–80 procent har diagnostiserats inom socialgrupp 3 leder denna tes till uppseendeväckande antaganden om hur klasskillnader uppkommer. Ändå tycks det i Sverige ha blivit accepterat som vetenskapligt faktum, med rättsliga och försäkringsmässiga konsekvenser [2].

Seriös diskussion efterlyses

Neuropsykiatern borde kunna prestera en seriös diskussion av de sakargument som faktiskt finns i kritiken mot dem. Det är hög tid att göra det, inte för att förstärka prestigekriget utan för att föräldrar och administratörer ska kunna skala bort överdrifter som säkert finns på ömse håll, och urskilja en förnuftig barnpsykiatrisk policy.

Magnus Kihlbom

barnpsykiater och psykoanalytiker, f d överläkare vid Ericastiftelsen, Stockholm

Referenser

1. Kärfve E. Hjärnsnöken. DAMP och hotet mot folkhälsan. Stockholm: Symposion, 2000.
2. Hovrätten över Skåne och Blekinge 2000-10-17: dom i mål T 344-99.

Avskaffa den förnedrande 65-årsgränsen!

Stående vid vägs ände för min yrkesutövning som privatpraktiker undrar jag om någon tidigare generations praktiker blivit så nedlåtande behandlade av det politiska etablissemanget som vi som åldrats under senaste årtiondena.

Diskriminering av yrkesgrupp

Beslutet gällande från 1 juli 1994 (jag var då 66 år) att utesluta alla yrkesverksamma praktiker över 65 års ålder från deras etablerade rätt att arbeta inom den allmänna försäkringen var, och är, naturligtvis ett fullständigt sanslöst diskriminerande av en hel yrkesgrupp. Och detta sker vid en tidpunkt då man på politiskt håll på allvar diskuterar en generell höjning av pensionsåldern till 70 år.

Att ersätta mer än 500 äldre läkares kunskap och erfarenhet av sina patienter med ökad import av läkare, som måste sätta sig på skolbänken för att bli lära sig svenska, verkar helt huvudlöst.

Samtidigt drogs etableringsrätten in

Yrkesförbudet inom försäkringen förenades mycket illsinnt med indragning av etableringsrätten. Överlåtelse av en praktik med etableringsrätt har varit en gård av omsorg om patientklienteletts fortsatta omhändertagande. Det har också för tidigare generationers praktiker varit ett tillskott till försörjningen under ålderdomen.

Eftersom ingen yngre kollega successivt kunnat överta omhändertagan-

det av den åldrade praktikerns klientel har det blivit en mycket grannlaga, och ofta tung, uppgift att lotsa patienterna vidare i den av politiskt styrda administratörer desorganiserade vårdorganisationen.

Valfriheten en hörnsten

Denna mycket medvetna nedmontering av en fri yrkesutövning inom hälso- och sjukvården hade varit omöjlig om våra politiker lyssnat på alla de individer som anser att valfrihet är en av hörnstenarna i ett demokratiskt styrt samhälle.

Avskaffa den för alla inblandade förnedrande 65-årsgränsen snarast!

Bernt Blomquist

privatpraktiserande läkare sedan 1971, uttrangerad 65+ sedan 1997, Täby